

● از کشاورزی تا گوش سپردن به آب نمای موزیکال

در ادامه بامهدی یعقوبی، معاون خدمات شهری شهرداری مشهد و مسئول نظارت بر پروژه کشت پارک گفت و گو کردیم. یعقوبی درباره این پروژه که در زمین های چهل بازه و حدفاصل بولوار دانشجو تا بولوار سیدرضی اجرا می شود، گفت: «این پروژه در فضایی بالغ بر ۲۳ هکتار با اعتباری حدود ۷۷۰ میلیارد ریال از سال گذشته آغاز شده است و اکنون با ۷۸ درصد پیشرفت فیزیکی در حال انجام فعالیت های نظیر اجرای تأسیسات مکانیکی و الکترونیکی، اجرای پارکینگ ها، تکمیل سنگ فرش اطراف آب نمای اصلی و... هستیم.»

یعقوبی با بیان اینکه بر اساس پیش بینی های انجام شده، فاز اول کشت پارک در تیرماه امسال به بهره برداری می رسد تصریح کرد: «بزرگ ترین آب نمای موزیکال کشور قرار است در کشت پارک ساخته شود.»

معاون خدمات شهری شهرداری مشهد در ادامه افزود: «کشت پارک اولین بوستان کشاورزی کشور است و در ۲ هکتار آن ۵۰۰ قطعه زمین کشاورزی در نظر گرفته ایم که قرار است شهروندان را از آبار تمان های چند طبقه بیرون بکشد تا خودشان در این زمین ها به کشاورزی بپردازند و با کاشت و برداشت محصولاتی همچون سبزی، بادمجان، گوجه، ذرت، کدو، لوبیا، هندوانه و... نفسی در طبیعت تازه کنند.»

معاون شهردار مشهد تصریح کرد: «بررسی های زیادی برای چگونگی واگذاری قطعات کشاورزی شهری به شهروندان انجام شد و در نهایت مقرر شد کارراهبری و اجرای آن، با همکاری دانشگاه فردوسی مشهد انجام شود.» به گفته یعقوبی ابتدای اردیبهشت امسال آزمایشی، بذرها لوبیا، ذرت، انواع سبزیجات و صیفی جات با مشارکت تعدادی از ساکنان محلی و مجاور در حدود یک هکتار از این زمین ها کاشته شده و قرار است همه عملیات زراعی شامل کاشت، داشت و برداشت این زمین ها با نظارت دانشگاه فردوسی مشهد در ۲ فصل زراعی انجام شود.

یعقوبی افزود: «افزایش آبار تمان نشینی در کلان شهرها ارتباط شهروندان با طبیعت و حال و هوای کشت و کار را کم کرده و با اختصاص دادن چنین فضاهایی به آنان، نشاط و سرزندگی اجتماعی، به طور ذخور توجهی افزایش پیدا می کند.»

یعقوبی درباره نحوه آبیاری کشت پارک گفت: «تمام بوستان های جدید به سیستم آبیاری هوشمند مجهز هستند تا بیشترین استفاده و کمترین هدررفت آب را داشته باشیم.»

به گفته وی طی سال های اخیر، مدیریت شهری اقدامات خوبی برای مدیریت منابع مالی و باز چرخانی آب های خاکستری انجام داده است که به عنوان نمونه می توان به تصفیه خانه محلی چهل بازه اشاره کرد که اسفندماه سال گذشته بهره برداری شد و هم اکنون فعال است و فاضلاب شهری را وارد شبکه جداسازی می کند.

معاون شهردار مشهد در پایان گفت: «در کشت پارک که به ویژه قسمت کشاورزی آن، بر اساس مطالعاتی که توسط مشاور دانشگاهی انجام شده، قرار است گونه های گیاهی بومی و کم آب کاشته شود.»

● کشت پارک؛ بستری برای هم بستگی اجتماعی

در ادامه سراغ محمد سلیمی، کارشناس ناظر جامعه مهندسی کشاورزی استان، رفتیم تا نظراتش درباره این پروژه ها را بشنویم.

او با بیان اینکه طی سال های اخیر شاهد گرایش بیش از پیش مردم به خرید باغ و بلاهای اطراف شهر بودیم گفت: «این امر نشان می دهد چقدر مردم از فضای شهری خسته شده و نیاز به هم نشینی با طبیعت و انجام دادن فعالیت های کشاورزی دارند.»

کارشناس گلخانه های گروزیست دانشکده علوم دانشگاه فردوسی تصریح کرد: «این هجوم مردم به باغ و بلاها از طرفی موجب تغییر کاربری بسیاری از زمین های کشاورزی شد که تبعات منفی خود را در دوازدهم دیگر، موجب افزایش مصرف سوخت و تصادفات بین جاده ای می شود بنابراین لازم بود که پروژه هایی مانند رود پارک و کشت پارک رقم بخورد تا بخشی از نیاز مردم به هم نشینی با طبیعت، درون محوطه شهری و بدون آسیب به بافت کشاورزی برآورده شود.»

سلیمی با بیان اینکه پروژه هایی مانند رود پارک و کشت پارک تأثیر بسیار زیادی در ایجاد هم بستگی اجتماعی بین مردم دارند افزود: «با توجه به اینکه در کشت پارک، امکان کاشت محصولات کشاورزی فراهم شده است، ممکن است که در ابتدا با مشکلاتی مانند ورود گرد و غبار به زمین کشاورزی افراد و برداشت محصول آن ها روبه رو شویم که این امر ناراحتی و مشکلاتی را به دنبال دارد اما برای فرهنگ سازی باید از یک جایی شروع کرد.»

او با بیان اینکه چنین پروژه هایی در کشورهای خارجی انجام می شود و نتایج خوبی به دنبال داشته است ادامه داد: «در کشور ما که برای اولین بار این اقدام انجام شده باید تدبیرهای مناسب را به کار گرفت تا موانع و مشکلات پیش روی آن به تدریج کنترل شود اما حتی اگر در کوتاه مدت به شکست بینجامد پروژه بسیار خوبی است و راه را برای گام های بعدی باز می کند چرا که به هر حال ما باید به سمت چنین پروژه هایی می رفتیم.»

می کردند که قرار است فضای کال تبدیل به پارکی شبیه چهل بازه شود برای همین سراغ مسئولان مربوطه رفتیم تا به بیان جزئیات این پروژه هابپردازند.

● پارکی شهری در مقیاسی فراشهری

خلیل ا... کاظمی، معاون عمران، حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد که مسئولیت پروژه های رود پارک و پارک مادر و کودک را بر عهده دارد به شرح توضیحاتی درباره این ۲ پروژه پرداخت و گفت: «رود پارک در ادامه فاز یک پارک چهل بازه از بولوار فارغ التحصیلان تا پل شهید ستاری را شامل می شود که مساحتی ۴۴ هکتاری را در بر می گیرد.»

کاظمی افزود: «این پارک دارای باغ ایرانی، یک حوضچه بازی کودکان و ۳ دریاچه است که مسیر رود، این دریاچه ها را هم پیوند می دهد. همچنین در دو طرف مسیر رود، فضا های سبز، محوطه ویژه دو چرخه سواری، مسیر سلامت و معر پیاده، طراحی شده و از امکانات دیگری همچون زمین های ورزشی و والیبال ساحلی، بسکتبال، فوتسال، والیبال و بدمینتون به همراه کافی شاپ و غرفه های فروش نوشیدنی و خوراکی، سرویس های بهداشتی، نمازخانه و نگهبانی بهره می برد.»

به گفته خلیل ا... کاظمی، رود پارک به عنوان پارکی ملی و با توجه به مقیاس عملکردی شهری و فراشهری برنامه ریزی و اجرا شده است. همچنین طراحی استخوان بندی پروژه با تمرکز بر محوریت آب به عنوان شناسه تاریخی کال چهل بازه انجام شده است.

کاظمی با اشاره به نحوه تأمین آب این پروژه افزود: «رود پارک در امتداد حوزه آبریز بند گلستان قرار دارد که در زمان بارش، ذخیره آب در منابع سر پوشیده انجام می شود و در فصول کم بارش، از آب ذخیره شده مخازن برای سیر کولاسیون آب در بستر رود استفاده می شود.»

معاون عمران، حمل و نقل و ترافیک شهرداری مشهد با بیان اینکه مساحت فضای سبز رود پارک ۲۵ هکتار است و تأثیر زیادی در افزایش سرانه فضای سبز شهروندان دارد گفت: «آبیاری پروژه به استفاده از آخرین روش های علمی آبیاری تحت فشار و با تأکید بر استفاده بهینه از منابع آبی انجام می شود و سیستم های آبیاری بارانی باران دمان ۸۰ درصد و آبیاری قطره ای باران دمان ۹۰ درصد در نظر گرفته شده است.»

معاون شهردار مشهد همچنین به پارک مادر و کودک که در شنبه هفته جاری (۵ تیر) افتتاح خواهد شد اشاره کرد و افزود: «فضای کلی این پارک ۸ هکتار است که از بولوار امامت تا آزادی را در بر می گیرد و در داخل این بوستان، سالنی ورزشی در ۲ طبقه ساخته شده که یک طبقه ویژه مادران و طبقه دیگر ویژه کودکان است. به گفته او این طراحی بر این اساس انجام شده که مادران بتوانند با فراغ البال به پارک بیایند و همراه فرزندانشان ورزش کنند.» کاظمی افزود: «در فضای ۷ و نیم هکتاری بوستان، زمین های ورزشی، مسیر ویژه سلامت مادر و کودک، فضای مخصوص بانوان سالمند، اتاق شیردگی و... در نظر گرفته شده است.»

● بسترسازی برای آبیاری هوشمند

کارشناس ناظر جامعه مهندسی کشاورزی استان، درباره پروژه های فضای سبز در حال احداث در منطقه ۱۱ گفت: «پروژه هایی مانند کشت پارک، رود پارک و پارک مادر و کودک ماندگار هستند و امیدوارم کارشناسان مربوطه برنامه ریزی های بلندمدت برای آن داشته باشند و از هم اکنون بستری های ۲۰ سال آینده آن را فراهم کنند. به گفته وی مادر آینده به تکنولوژی هایی مانند آبیاری هوشمند و اینترنتی نیاز دارند. یاد در بخش مادر و کودک باید پیش بینی بازی های هوش مصنوعی و امثال آن دیده شود. حتی امروزه هم بخشی از تفریحات و نیازهای مردم وابسته به اینترنت است و اگر بسترسازی این نیازها اکنون انجام نشود، آیندگان با مشکل روبه رو می شوند.»

پیش، زمین های کال محل جولان معتادان و دزدان بود و صحنه های شرم آور بسیاری در آن ها می دیدیم. همچنین این زمین ها به زباله دانی تبدیل شده بود و به هر سو نگاه می کردی، آشغال هایی بود که روی زمین سنگینی می کرد. اما حالا با سرو سامان دادن آن ها، اینقدر اهالی محل خوشحال هستند که برای کارگران اسپند دود می کنند. او نگاه می کرد به دور دست کال می اندازد و با حسرت می گوید که پروژه های در دست احداث خیلی خوب است اما متأسفانه هیچ راه ورودی برای ساکنان شهرک ارمنان به حریم پارک چهل بازه دیده نشده و با توجه به اینکه در محله ارمنان غیر از یک پارک خطی کوچک هیچ فضای سبزی نداریم، امیدواریم راه دسترسی در نظر گرفته شود.»

مرتضی بنی احصایی، جوان ۳۸ ساله ای است که از ابتدای زندگی مشترکش ساکن محله فارغ التحصیلان شده است. او از وجود سگ های ولگرد در کال ابراز ناراحتی می کند و ادامه می دهد: «بارها پیش می آمد که سگ ها وارد محوطه مسکونی می شدند و این موضوع موجب عب و عب و حشمت افراد زیادی از جمله همسر خودم شده بود. پروژه رود پارک می تواند به این مشکل پایان دهد.»

● رهایی از بوی بد و حیوانات موذی

در ادامه به محدوده سیدرضی و حاشیه بولوار آموزگار می رویم. معصومه ابراهیمی مادری ۴۶ ساله است که برای رسیدن به مقصدش عجله دارد، وقتی می بیند پای درج مشکلات در روزنامه وسط است. می ایستد و از بوی بد کال گلایه می کند. او که از حدود ۲۰ سال پیش در این محله سکونت دارد می گوید: «اینجا تنه ابراز موش است. بلکه تابستان ها از شدت بوی بد لجن ها و آشغال های داخل کال، نمی توانیم حتی برای ساعتی پنجره را باز کنیم. از طرفی پشه های خطرناکی مثل سالک داریم. چند وقتی است که می بینم اقداماتی در حال انجام است. امیدوارم زودتر به اتمام برسد چون سال ها است مشکلات عدیدهای در این کال داریم و بارها به ۱۳۷ اعلام کرده ایم.»

در کنار گفت و گو هایی که با شهروندان داشتیم بیشتر آن هانمی دانستند پروژه های در دست اقدام چه چیزی است و چه امکاناتی را قرار است برایشان به ارمنان آورد. حتی بیشتر اهالی بانام پروژه هاهم آشنایی نداشتند و فقط ابراز

● کشت پارک؛ الگویی برای دیگر شهرهای کشور

رئیس شورای شهر مشهد، با اشاره به اینکه استفاده های بسیار مفیدی می توان از بستر کال چهل بازه داشت اما متأسفانه از حدود ۴۰ سال پیش رها شده است، درباره اجرای پروژه های فضای سبز در این اراضی گفت: «در شورای پنجم با هدف اینکه از ظرفیت این کال به نفع شهر و شهروندان استفاده کنیم، اقداماتی انجام شد و پروژه های رود پارک و کشت پارک شکل گرفت.»

محمد رضا حیدری با تشکر از همکاری قوه قضائیه در حل و فصل مسائل قانونی بستر چهل بازه، تصریح کرد: «پروژه های یاد شده تأثیر خوبی در جمعیت مترکام ۲ طرف کال می گذارند و علاوه بر آن می توانند در کنار بیلاقات طبقه و شاندریز، جاذبه بسیار خوب تفریحی و گردشگری برای مشهد داشته باشند.»

به عقیده وی پروژه هایی مانند کشت پارک و رود پارک تأثیر زیادی بر تقویت روحیه جمعی شهروندان دارند.

وی کشت پارک را حرکتی مبتکرانه و بی نظیر قلمداد کرد و گفت: «این پروژه می تواند الگویی برای دیگر شهرهای کشور باشد.»